

HASAN ALİ YÜCEL 'İN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI DÖNEMİNDE SERGİLEDİĞİ DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİK ÖZELLİKLERİ

HASAN ALİ YÜCEL'S TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP FEATURES DISPLAYED DURING THE MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION

Tuğba ÜREY¹,

Makalenin Alanı: Liderlik (Dönüşümcü Liderlik)

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi

03/03/2023

Kabul Tarihi

01/04/2023

Anahtar Kelimeler

Hasan Ali YÜCEL,
Liderlik,
Dönüşümcü
liderlik,

Özet

Eğitim sistemimizin temelini oluşturan okullar, Türk Milli Eğitim'in amaçlarına uygun insan yetiştirmekle yükümlüdür. Ülkemizin ve toplumumuzun dünyada meydana gelen sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmelerin ve yeniliklerin gerisinde kalmaması ve refah seviyesi yüksek ülkeler arasında yer alması için ülkemizde bilinçli insan gücünün yetişmesi zorunludur. Liderlik, bir kişinin diğerlerini bir hedef doğrultusunda çalışmaları için etkileme ve onlara bir vizyon oluşturma konusunda yardımcı olma sürecidir. Liderlik sürecinde, lider ve izleyenler vardır. İzleyiciler kavramı daha çok pasif bir davranışı ve lidere olan bağımlılığı çağrıştırmaktadır. Liderlik süreç olarak görülürken; lider, bu süreci harekete geçiren kişi olarak kabul edilmektedir. Hasan-Ali Yücel her an eğitim konusunda kafasını yormuş, yeni fikirler geliştirmiş bir düşün adamı, gerçek bir eğitim lideridir. Hasan-Ali Yücel sadece bir öğretmen ve siyasetçi değil aynı zamanda; şair, yazar, gazeteci, bestekâr, filozof, tarihçi, çevirmen ve Mevlana hayranı bir düşün adamı kimliği ile Bakanlığı süresince dönüşümcü bir liderlik sergilemiştir.

Article Info

Received

03/03/2023

Accepted

01/04/2023

Keywords

Hasan Ali YÜCEL,
Leadership,
Transformational
leadership,

Abstract

Schools, which form the basis of our education system, are responsible for educating people in line with the aims of Turkish National Education. In order for our country and society not to lag behind the social, economic and technological developments and innovations in the world and to be among the countries with a high level of prosperity, it is imperative to raise conscious manpower in our country. Leadership is the process of influencing others to work towards a goal and helping them create a vision. In the leadership process, there are leaders and followers. The concept of followers mostly evokes a passive behavior and dependence on the leader. While leadership is seen as a process; The leader is accepted as the person who activates this process. Hasan-Ali Yücel is a thinker who has always thought about education and has developed new ideas, and is a real education leader. Hasan-Ali Yücel is not only a teacher and politician, but also; Poet, writer, journalist, composer, philosopher, historian, translator and a thinker who admired Mevlana, he displayed a transformational leadership during his ministry.

¹ KarabağlarCevdet Güçlüer Anaokulu, İzmir, e-mail: tugbaurey9@gmail.com, ORCID: 0009-0000-0410-5481 (Sorumlu Yazar / Corresponding Author)

1. GİRİŞ

İnsanlar toplum yapısına kavuştukları ilk günden beri yönetilme gereksinimi duymuşlardır. Bu yüzden liderliğin ortaya çıkışı insanlık tarihi kadar eskidir. Toplumsal yaşamın var olduğu her dönemde ve yerde liderler var olmuştur. Liderler Toplulukların yaşayışlarına çok büyük etkide bulunmuşlar, hatta kaderlerini belirleyici roller üstlenmişlerdir. Toplum yapısının gelişmesiyle birlikte liderlerin de rollerinin değişime -ya da gelişime- uğradığı görülmektedir. İş bölümünün ve buna bağlı olarak hiyerarşik yapının ortaya çıkması 'lider' kavramının boyutunu değiştirmiş, bu kavramın öneminin daha da artmasına ve toplumdaki yeni sistem içerisinde oluşan hiyerarşinin en üst kademesinde yer bulmasına olanak sağlamıştır. Bu zaman zarfında 'liderlik' açısından irdelenmesi gereken en önemli nokta 19.yy. dır. Liderlik anlayışları bu yüzyıl içerisinde hızlı bir biçimde şekillenerek günümüze değin gelmiş ve çeşitli liderlik teorileri ortaya atılmıştır. Günümüzdeki dönüşüm ve çok yönlü etkileşimi, geleneksel düşüncenin ve liderlik anlayışının dar çerçevesi içinde anlamamanın ve yönlendirmenin mümkün olmadığı açıktır. Çünkü geleneksel liderlik, günümüz toplum ve örgütlerinin bu yeni durumlara hızla uyum sağlamalarını temin edecek bir esnekliğe sahip olmadığı gibi, yenilikçi dünyadaki entegrasyonu kavrayarak bütün bunların gereğini yerine getirme ile ilgili donanımdan da yoksun görünmektedir.

1.1. Liderlik

Lider ve liderlik bulundukları ortama göre farklı anlamlar taşımaktadırlar. Örneğin; askerlikte lider, genelde, yol gösteren, kumanda eden kişileri ifade etmektedir. Biyolojide ise liderlik, hayvan sürüsünün önünde giden, sosyal ilişkileri düzenleyen, yiyecek toplayan hayvanlara ilişkin bir faaliyettir. Burada liderin, büyük olma, hızlı hareket etme ve atik davranma gibi özellikleri bulunmaktadır. Yönetim alanında ise lider, birey, grup ve organizasyonları etkileyen, yönlendiren kişileri ifade etmektedir. Son 75 yıl içinde liderlik üzerine birçok kitap ve makale yayınlanmış, çok sayıda liderlik teorileri sunulmuştur. Bütün organizasyona can veren ve onu başarıya götüren unsur ruhtur. Mekanik bir organizasyona can veren ve onu başarıya götüren bu ruhu aşıl原因an kişi ise liderdir. (Bakan, 2008)

Liderlik; belirli şartlar altında belirli kişisel ve grup amaçlarını gerçekleştirmek için bir kimsenin başkalarının faaliyetlerini etkilemesi ve yönlendirmesi sürecidir. Bundan dolayı da liderlik, liderin yaptığı işlerle ilgili bir süreçtir. Lider ise, başkalarını belirli bir

amaç yönünde davranmaya yönelten kişidir veya bir grup insanın kendi kişisel ve grup amaçlarını gerçekleştirmek için emir ve talimatı yönünde davrandıkları kişi liderdir. Başka bir tanıma göre liderlik; insanların hareket ve davranışlarını etkileme sanatıdır. Liderliğin özünde “liyakat” vardır. Liderlik, kendi istek ve iradesini diğer insanlara onların saygı, güven, itaat ve bağlılıklarını kazanarak, kabul ettirme yeteneğidir. (Buluç, 1998)

Yapılan araştırma ve sınıflamalardan yola çıkarak liderlerde bulunması gereken özellikler kısaca üç başlık altında toplanmaktadır. (Doğan, 2007)

1. Entelektüel Özellikler: Düşünebilme, genel kültür, mantıklı olma, analiz- sentez, sezgi gücü, hayal kurabilme, muhakeme yapabilme gibi özelliklerdir.

2. Karakter Özellikleri: Uyum, dikkat, ihtiyat, girişkenlik, hafıza gücü, dinamiklik, kararlılık, düzenlilik, yöntemli çalışma, çabukluk, ciddilik gibi özelliklerdir.

3. Sosyal Özellikler: Dış görünüm, gruba hitap edebilme ve onu anlayabilme, iş disiplini, işbirliği, kendini ayarlayabilme gibi özelliklerdir.

Liderlik olgusunun daha iyi anlaşılabilmesi için liderliğin güç kaynaklarının iyi incelenmesi gerekmektedir. Liderin güç kaynakları: Zorlayıcı güç, yasal güç, ödüllendirme gücü, karizmatik güç (benzeşim gücü), uzmanlık gücü olarak sıralanmaktadır. (Sökmen, 2009)

Eski çağlardan günümüze dek, liderlikle ilgili birçok kuramsal çalışma yapılmış ve çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Değişen koşullar, liderlik anlayışının farklılaşmasını ve liderlik konusunda çeşitli yaklaşımların ileri sürülmesini sağlamıştır. (Özer, 2008)

1. Geleneksel Liderlik Davranış Yaklaşımları

- Demokratik-Katılımcı Liderlik Yaklaşımı
- Tam Serbesti Tanıyan Liderlik Yaklaşımı

2. Çağdaş Liderlik Yaklaşımları

- Stratejik Liderlik
- Karizmatik Liderlik
- Etkileşimci Liderlik
- Otokratik Liderlik
- Vizyoner Liderlik
- Etik Liderlik
- Dönüşümcü Liderlik

1.2. Dönüşümcü Liderlik

Dönüşümcü liderlik, liderlik yazınına görece yeni girmiş olan 1980'lerden itibaren ağırlık kazanmaya başlayan bir kavramdır. Bu kavram, ilk kez Burns tarafından 1978 yılında etkileşimsel liderlik kavramı ile birlikte ortaya atılmıştır. Dönüşümcü liderliğin ortaya çıkması ve yaygınlaşmasında ise yeni yönetim yaklaşım ve tekniklerinin, küreselleşmenin, baskıcı rekabet ortamının vb. gibi faktörlerin büyük rolü olmuştur. Diğer yandan günümüzde "dönüşümcü" olmanın, bir lidere, bakış açısı ve davranış boyutunda hangi katkıları sağladığına ve dönüşümcü liderliği neyin daha etkin ve tatmin edici kıldığına yönelik araştırmalar sürdürülmektedir. (Doğan, 2007)

Burns'e göre dönüşümcü liderlik, izleyicileriyle olumlu aktif bir etkileşime girerek; izleyicilerdeki mevcut enerjiyi bulup örgütsel amaçları doğrultusunda harekete geçirmektedir. Dönüşümcü liderler, örgütlerdeki işgörenlerin çabalarını somut hedefler yerine, bir vizyona yöneltmektedir. Uzun dönemli bir bakış açısına sahip olan dönüşümcü liderler, astların tüm yetenek ve becerilerini ortaya çıkartıp, kendilerine olan güvenleri arttırarak, onlardan normal olarak beklenenden daha fazla sonuç almayı hedeflemektedirler. Çünkü dönüşümcü liderler, kendilerine bağımlı astlar yaratmak değil, bağımsız, eleştirel düşünebilen ve böylece işletmeye önemli katkıları olabilecek yenilikçi astlar yaratmayı hedeflemektedirler

Tichy ve Devana da; dönüşümcü liderliğin, karmaşıklık ve belirsizlikle uğraşma yeteneğine sahip, değişim temsilcisi olarak kendileriyle özdeşleşen, ileri görüşlü liderlerle gerçekleşeceğini belirtmişlerdir. Liderlik, yönetim biliminin bir konusu ve iş yaşamıyla ilgili olduğu kadar, psikolojik, sosyolojik, politik ve felsefi acılardan ele alınıp analiz edilebilen bir kavramdır. Günümüzdeki hızlı değişimler ve belirsizlikler yeni bir liderlik tipini gerektirmiştir. Bu ortamda her örgüt kendi arzuladığı geleceği yaratmak istemektedir. Bunu sağlamak amacıyla gerekenlerden biri de dönüşümcü liderliktir. Dönüşümcü liderlik, örgütte ani ve etkili değişimi gerçekleştirmeye yöneliktir. Dönüşümcü lider, vizyon sahibi ve değişim ustası olup, işgörenlerin yetenek ve becerilerini ortaya çıkararak, kendilerine olan güvenlerini artırır. Onlardan, normalde beklenenin üzerinde sonuç almayı hedeflerler. (Sökmen, 2009)

Dönüşümcü liderlik, bir izleyicinin ya da liderin kendi amacına ulaşmasından çok bağlı arkadaş grupları ya da aile gibi, birlikte her tarafın kazanmasını sağlayacak daha gerçekçi ve daha makul bir bakış açısı getirmektedir. Bu bakış açısında bir bireyin diğer

bireylere karşı olan ahlaki yükümlülüğü, kültürel inançlarla ve sosyal normlarla ilişkilidir ve bireysel düşünceden sıyrılıp bir topluluk fikrini benimsemeleridir. Bununla birlikte etiksel normlar ve davranış kalıpları empoze edilmemeli (zorla kabul ettirilmemeli), fakat kişilerin özgür bir şekilde bu normlara sarılması teşvik edilmelidir. (Buluç, 1998)

Dönüştürücü Lider; 'Bir örgüt veya sistemi belli bir vizyon çerçevesinde yeni bir düzleme taşıyan, bir sistemde temel dönüşümler sağlayan kişidir.

“Eğitim, özellikle iyi yurttaş yetiştirmeyi, yurttaşlara toplumsal ve ekonomik hayatta gerekli temel bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlar. Bireyin kendi potansiyelini ve yaratıcı gücünü keşfetmesine yardımcı olarak; insani gelişimini sağlar, içinde yaşadığı topluma ve dünyaya duyarlılığını ve uyumunu artırır. Özellikle orta ve yükseköğretimde, öğrencilere belirli bilgi, beceri ve yetenekleri kazandırmak, öğrendiklerini uygulayabilmeyi ve yeni bilgi ve teknolojileri etkin olarak kullanmayı öğretmek hedeflenir”. (Binbaşoğlu, 1993)

Bu hedef doğrultusunda; Cumhuriyet kurulduktan sonra, Tevhidi Tedrisat Kanunu ile tüm okullar Milli Eğitim Bakanlığına bağlanarak, öğretimde birlik sağlanmıştır. Bu koşullarda Milli Eğitim Bakanı o zamanki adıyla Maarif Vekili olan Hasan-Âli Yücel, hem öğrencilerin varlığını hem de eğitimin temel görevi olan devletin varlığını sürdürebilmek için Atatürk ilkeleri doğrultusunda, pozitif bilimi kılavuz seçen bir eğitim programı hazırlanmasını sağlamıştır. Bu program diğer Milli Eğitim Bakanlarına da rehber olmuştur.

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı çağdaş liderlik kuramları çerçevesinde Hasan Ali Yücel’in Türk eğitim sistemine kattığı yenilikleri belirleyerek bu yenilikler ve bakanlık süresince Hasan Ali Yücel’in eylemleri üzerine yazılanlar çerçevesinde bakan Hasan Ali Yücel’in Dönüşümcü Liderlik özelliklerinin belirlenmesidir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Atatürk öldükten sonra Bakan olan fakat onun öğretileri doğrultusunda görev yapan, Cumhuriyet dönemi eğitim tarihine “Milli Eğitim Bakanı” sıfatıyla damgasını vurmuş bir eğitim lideri olan Hasan-Âli Yücel’in; liderlik vasıfları, eğitime verdiği önem, bakanlığı zamanında yapılan eğitim çalışmaları, getirilen yenilikler, eğitim yönetimi konusundaki fikirleri, önerileri, ilkelerinin neler olduğunun ortaya konması ve gelecek kuşaklara aktarılması bakımından önemlidir. Araştırmacıların konu ile ilgili yeni çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Bu araştırma nitel yöntemlerden doküman analizine dayalı bir çalışmadır. Hangi dokümanların önemli olduğu ve veri kaynağı olarak kullanılabileceği araştırma problemi ile yakından ilgilidir. Dokümanlar, nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır. Bu tür araştırmalarda, araştırmacı, ihtiyacı olan veriyi, gözlem veya görüşme yapmaya gerek kalmadan elde edebilir. (Yıldırım, Şimşek, 2003)

2.1. Verilerin Toplanması

Nitel olarak gerçekleştirilen bu araştırmada, veriler doküman analizi olarak araştırılıp toplanmıştır. Bu çalışmada veriler, çalışmanın konusuyla ilişkili olan eser, bilgi ve belgelere ulaşmak suretiyle toplanmıştır. Aynı konu üzerinde yazılmış birden fazla kaynağa ulaşılmış ve böylece geçerli ve güvenilir bilgilerin araştırmaya kaynaklık etmesi sağlanmıştır. Yazılı materyaller geçmiş hakkında bize bilmediğimiz pek çok şeyi sunan değerli bilgi kaynaklarıdır. Nitel araştırmalarda doğrudan gözlem ve görüşmenin olanaklı olmadığı durumlarda ve araştırmanın geçerliliğini artırmak amacıyla, araştırma problemiyle ilişkili yazılı materyaller de araştırmaya dâhil edilebilir. Geleneksel olarak doküman incelemesi, tarihçilerin, antropologların ve dilbilimcilerin kullandığı bir yöntem olarak bilinir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Hasan Ali Yücel'in doğumundan ölümüne kadar eğitim ve kültür alanlarında yaptığı büyük atılımlara tanıklık edilmiştir. Araştırmaya temel teşkil edebilecek verileri toplamak amacıyla internet üzerinden çeşitli gazete, dergi, makale ve diğer mecralarda yer alan yazılar taranmış, yayınlanan birçok makale, köşe yazısı ve yoruma ulaşılmıştır. Bu çalışmalar arasında Türkan Filiz ŞENTÜRK tarafından hazırlanan TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNE DAMGASINI VURAN BİR EĞİTİM LİDERİ "HASAN-ÂLİ YÜCEL" isimli yüksek lisans tezinin Hasan Ali Yücel'in bakanlık dönemindeki tüm icraatlarının bir arada olmasından dolayı bu çalışmada analiz edilmiştir.

2.2 Verilerin Analizi

Bu çalışmada yüksek lisans tezinde Hasan Ali Yücel'in bakanlık dönemindeki yaptığı eğitim faaliyetleri her yönüyle incelenerek hangi dönüşümcü liderlik özelliğini sergilediği analiz edilmiştir.

3. BULGULAR

Hasan Ali Yücel, 16 Aralık 1897 tarihinde İstanbul'da Şir Merd Çavuş mahallesinin Topkapı Caddesindeki 80 numaralı evde dünyaya gelmiştir. Babası ünlü Posta ve Telgraf

Nazırı Hasan Ali Efendi'nin oğlu Maliye Nezareti memurlarından Ali Rıza Bey, annesi Ertuğrul gemisi süvarisi deniz yarbayı Tekiroğlu Ali Bey'in kızı Neyyire Hanım'dır.

Hasan Ali Yücel, Celal Bayar'ın başbakanlığındaki hükümette Saffet Arıkan'dan boşalan Maarif Vekilliğine 28 Aralık 1938 yılında getirilir. 12 Ağustos 1946 tarihinde Reşat Şemsettin Sirer'e yerini bırakana kadar Yücel'in Maarif Vekilliği bunalımlı, uluslararası büyük sorunların yaşandığı bir döneme rastlamaktadır.

3.1. Milli Eğitim Bakanlığı Yılları ve Bakanlık faaliyetleri

Hasan Ali Yücel 1933 yılının sonlarında Maarif Vekaleti Orta Tedrisat Umum Müdürlüğü'ne atanmış ve bu görevi 1935 yılına kadar sürdürmüştür. Bu dönemde üniversite eğitime bir basamak oluşturduğu için büyük önem verdiği liselerde reform yapmayı planlamıştır. 1938 yılına kadar üzerinde çalıştığı "Türkiye'de Ortaöğretim" isimli eseri de bunun bir göstergesidir. Bu çalışma Yücel'in bakanlığı dönemindeki reformların ön çalışması olarak kabul edilebilir (Çıkar, 1998).

"Yücel'in bakanlık dönemindeki ilk icraatlarından birisi I. Neşriyat kongresinin düzenlenmesidir. Bu kongrede ele alınan konular O'nun daha sonra yapacağı çalışmaların bir programı niteliğinde olmuştur. Ancak, programda belirlenen konular aslında Hasan-Âli Yücel'in bakan olmadan önce yazdığı "Kitap ve Devlet" makalesinde ele alınan konular olduğu görülmektedir. Bu da eğitim lideri Hasan Ali Yücel'in bakan olmadan önce yapılması gerekenler üzerinde kafa yorduğunu, bakanlığa hazırlıksız olarak oturmadığını göstermektedir (Taşkesen, 2006)."

Hasan Ali Yücel'in I. Neşriyat Kongresi'ni düzenleyerek ve kongrede ele alınan konuları daha sonra yapacağı çalışmaların bir programı haline getirerek gösterdiği dönüşümcü liderlik özelliği, öngörü yeteneği ve planlama becerisini yansıtmaktadır.

Dönüşümcü liderlik, liderin geleceği öngörmesi, vizyon geliştirmesi ve bu vizyonu takip etmesini gerektirir. Hasan Ali Yücel'in I. Neşriyat Kongresi ile yapmış olduğu bu çalışma, öngörü yeteneği ve planlama becerisiyle dönüşümcü liderliğin bir örneğini sergilemektedir.

"Topladığı Neşriyat Kongresiyle matbaayı, bulunuşundan üç yüz yıl sonra alan toplumda bütün düşünürlerin, eğitimcilerin, yazarların katılımıyla, canlı bir yayın yaşamı yaratmayı planlamak... Eğitim

Kurultayı, raftaki uzman raporlarını, o güne değin yapılan çalışmaları irdeleyerek, tüm halkımızı, köylerimizi kalkındırmada bize göre çözüm yolunu, bilimsel görüşlerle plana bağladı. Kuva-i Milliye gibi Kuva-i Eğitim uygulamasıyla topraklarımız vatanlaşacak, insanımız kulluktan kurtulup, bilinçli yurttaşlar durumuna gelecektir (Başaran, 2011, s. 44)”. ”

Yaptığı faaliyet: Topladığı Neşriyat Kongresiyle matbaayı, bulunuşundan üç yüz yıl sonra alan toplumda bütün düşünürlerin, eğitimcilerin, yazarların katılımıyla, canlı bir yayın yaşamı yaratmayı planlamak.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Vizyon geliştirme ve yenilikçilik.

Yaptığı faaliyetle Hasan Ali Yücel, matbaanın toplumda daha aktif ve canlı bir rol oynamasını hedeflemiştir. Kongreye katılacak düşünürler, eğitimciler ve yazarlar aracılığıyla canlı bir yayın yaşamının oluşturulmasını planlamıştır. Bu yaklaşımıyla Yücel, vizyon geliştirme ve yenilikçilik özelliklerini sergilemiştir. Toplumda mevcut durumu sorgulayarak ve yeni bir vizyon oluşturarak dönüşüm sağlamaya yönelik bir liderlik örneği göstermiştir.

17 Temmuz 1939’da ülke çapında bilim adamlarının, eğitimcilerin, yazar ve sanatçıların Türk eğitim sisteminin ilkelerini ortak bir çalışmayla belirlemek üzere bir araya geldiği Birinci Maarif Şurası toplanır. Yücel açılış konuşmasında, eğitim sisteminde en önemli meselenin görevlilerle birimler arasında uyumlu çalışma olduğunu ifade eder (Çıkar, 1998, s. 74)”. ”

Yaptığı faaliyet: Birinci Maarif Şurası'nın toplanması ve eğitim sisteminin ilkelerini ortak bir çalışmayla belirlemek.

Dönüşümcü liderlik özelliği: İşbirliği ve katılımcılık.

Hasan Ali Yücel, eğitim sisteminin ilkelerini belirlemek için bilim adamları, eğitimciler, yazarlar ve sanatçıları bir araya getiren Birinci Maarif Şurası'nın toplanmasını sağlamıştır. Bu faaliyetiyle Yücel, işbirliği ve katılımcılığı teşvik etmiş ve eğitim sisteminin geliştirilmesine yönelik paydaşların görüşlerini alarak ortak bir çalışma gerçekleştirmiştir. Dönüşümcü liderlik, çeşitli paydaşların katılımını sağlayarak ortak bir vizyon oluşturma ve

işbirliğiyle değişimi yönlendirme anlamına gelir. Yücel'in bu faaliyetiyle bu özelliği sergilediği söylenebilir.

Yücel, Memleketimizde okuma yazma öğrenmemiş tek vatandaşın bırakılmaması için alınması gereken acil tedbirlerin olduğunu, köy öğretmenini köyde doğmuş, büyümüş, köy hayat şartlarını yakından yaşamış gençler arasından seçerek, köy hayat şartlarının canlı olarak yaşadığı öğretmen okullarında yetiştirmeyi prensip olarak ele aldıklarını belirtir. Köy Enstitüleri ilkesinin taklit olmadığını, tamamıyla bize ait, benzersiz, pratik bir Türkçe buluş olduğunu vurgular. Bu ilkeyi ulusal bir kalkınmanın temel ilkesi olarak adlandırır (Akt. Kocabaş, 2011).

Yaptığı faaliyet: Köy Enstitüleri ilkesini benimsemek ve uygulamak.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Yaratıcılık ve risk alma.

Hasan Ali Yücel, köylerde okuma yazma bilmeyen vatandaşların kalmaması için köy öğretmenlerini köylerde doğmuş, büyümüş gençler arasından seçmeyi ve köy hayatını yakından deneyimlemiş öğretmen okullarında yetiştirmeyi prensip olarak benimsemiştir. Bu yaklaşımıyla Yücel, yaratıcı bir çözüm önermiş ve risk alarak geleneksel eğitim yöntemlerinin dışında bir yaklaşımı hayata geçirmiştir. Köy Enstitüleri ilkesi, Türkiye'ye özgü bir uygulama olarak kabul edilmiş ve ulusal kalkınmanın temel ilkesi olarak adlandırılmıştır. Bu şekilde Yücel, dönüşüm sağlama amacıyla yaratıcılığı ve risk alma özelliğini sergilemiştir.

Günümüzde de periyodik olarak düzenlenen ve eğitim konusunda önemli kararların alındığı "Eğitim Şurâları'nın ilkinde, ilköğretim, orta öğretim, yükseköğretim ve meslek öğretiminde yeni düzenlemeleri içeren taslak, danışma kurulunun tartışmasına sunulur. Programın en önemli meselelerinden biri, kırsal kesimde halk eğitimidir. Şura sekiz komisyona ayrılmıştır (Çıkar, 1998, s. 74-75).

Yaptığı faaliyet: Eğitim Şurâları'nı düzenlemek ve geniş katılımı kararlar almak.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Katılımcılık ve işbirliği.

Hasan Ali Yücel, eğitim konusunda önemli kararların alındığı Eğitim Şurâları'nın düzenlenmesini sağlamıştır. Bu şuralarda ilköğretim, orta öğretim, yükseköğretim ve

meslek öğretimi gibi alanlarda yeni düzenlemeler tartışılmıştır. Şura, sekiz komisyona ayrılarak geniş katılımı gerçekleştirilmiştir. Yücel, paydaşların görüşlerini alarak kararlar almayı hedeflemiştir, bu da katılımcılık ve işbirliği özelliklerini sergilediğini gösterir. Dönüşümcü liderlik, çeşitli paydaşları sürece dahil ederek değişimi yönlendirme ve ortak bir vizyon oluşturma anlamına gelir. Yücel'in bu faaliyetiyle bu özellikleri sergilediği söylenebilir.

"Yücel, eğitim sisteminde birlik sağlanması idealine uygun olarak ülke çapında tüm öğretmenleri, öğrencileri ve velileri harekete geçirir ve geniş bir veli ve öğrenci kitlesiyle, radyo aracılığıyla bağlantı kurar. Çocuk ve spor bayramlarında, yerli malı-tutum haftalarında yaptığı halka sesleniş konuşmalarında, öğretim ve eğitim sorunları konusunda toplumda bir bilinçlenme oluşturmaya ve genel kültür düzeyinin yükseltilmesine çalışır (Çıkar, 1998, s. 78)"

Yaptığı faaliyet: Toplumda bilinçlenmeyi sağlamak ve genel kültür düzeyini yükseltmek için halka seslenmek.

Dönüşümcü liderlik özelliği: İletişim ve toplumsal farkındalık oluşturma.

Hasan Ali Yücel, eğitim sisteminde birlik sağlanması idealine uygun olarak tüm öğretmenler, öğrenciler ve velilerle iletişim kurmayı hedeflemiştir. Radyo aracılığıyla geniş bir veli ve öğrenci kitlesiyle bağlantı kurarak, çocuk ve spor bayramları, yerli malı-tutum haftaları gibi etkinliklerde topluma seslenerek öğretim ve eğitim sorunları konusunda bilinçlenme ve genel kültür düzeyini yükseltme çabası göstermiştir. Bu faaliyetleriyle Yücel, iletişim becerilerini kullanarak toplumsal farkındalık oluşturma ve toplumu dönüştürme yolunda önemli adımlar atmıştır.

"Bakanlıkta öğretmenler arasında kurulmak istenen diyalogun sesi olması amacıyla da 1939 yılının Şubat ayında "İlk Öğretim" ve "Tebliğler" dergileri yayımlanır (Çıkar, 1998)."

Yaptığı faaliyet: Öğretmenler arasında diyalogu teşvik etmek amacıyla "İlk Öğretim" ve "Tebliğler" dergilerini yayımlamak.

Dönüşümcü liderlik özelliği: İşbirliği ve iletişim.

Hasan Ali Yücel, öğretmenler arasında diyalogu teşvik etmek ve iletişimi güçlendirmek amacıyla "İlk Öğretim" ve "Tebliğler" dergilerini yayımlamıştır. Bu dergiler aracılığıyla öğretmenlerin birbirleriyle deneyim paylaşımı yapmasını ve bilgi akışını sağlamayı hedeflemiştir. Bu yaklaşımıyla Yücel, işbirliği ve iletişim özelliklerini sergilemiştir. Öğretmenler arasındaki diyalogun güçlendirilmesi, dönüşüm sağlama sürecinde önemli bir adımdır ve Yücel'in bu faaliyetiyle bu özelliği sergilediği söylenebilir.

“Yücel 31 Ekim 1939’da, bu reformların sonucu sayılabilecek olan Birinci Devlet Resim ve Heykel Sergisi’ni açar. Her yıl bir defa düzenlenen “Devlet Sergi Sistemi” Ankara’da kurulur ve bir ay sürer. Sergiye yağlıboya, fresk, suluboya, pastel, karakalem, gravür tekniği ile yapılmış eserler, mermer, tunç ve emsali sert maddelerden yapılmış heykeller, kabartmalar ve madalyalar kabul olunur. Yalnız Türk sanatçıların ödüllendirildiği bu sergiye tüm yabancı uluslardan sanatçılar da katılabilir (Çıkar,1998, s.79)”.

Yaptığı faaliyet: Birinci Devlet Resim ve Heykel Sergisi'ni açmak ve yabancı sanatçıları da katılıma teşvik etmek.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Yaratıcılık ve vizyon sahibi olma.

Hasan Ali Yücel, birinci Devlet Resim ve Heykel Sergisi'ni açarak Türk sanatına ve sanatçılara destek vermiştir. Sergiye yağlıboya, suluboya, heykel ve diğer sanat eserleri kabul edilmiş ve sadece Türk sanatçılar ödüllendirilmiş olsa da yabancı sanatçıların da katılmasına izin verilmiştir. Bu yaklaşımıyla Yücel, yaratıcı bir etkinlik düzenlemiş ve Türk sanatını uluslararası platformlara taşıma vizyonunu sergilemiştir. Bu tür etkinlikler, sanatın gelişimine katkıda bulunarak toplumda dönüşüm sağlamayı hedefler.

“Sergiye, Maarif Vekilliğinin 1939’dan itibaren yılda üç defa yayımladığı Güzel Sanatlar Dergisi’nde de yer verilir. Türkiye’de ilk defa renkli röprodüksiyonları basan bu dergi, özellikle kapak resmi, kâğıt ve baskı kalitesi açısından dikkat çekici niteliktedir. Derginin amacı, yerli ve yabancı güzel sanat hareketlerini sanatseverlerle kavuşturmak ve tanıtmak, dünya sanat etkinlikleri üzerinde toplu bir görüş sağlamaktır (Çıkar, 1998, s. 80)”

Yaptığı faaliyet: Güzel Sanatlar Dergisi'ni yayımlamak ve yerli ve yabancı sanat hareketlerini tanıtmak.

Dönüşümcü liderlik özelliği: İletişim ve toplumsal farkındalık oluşturma.

Hasan Ali Yücel, Maarif Vekilliği döneminde Güzel Sanatlar Dergisi'ni yayımlayarak yerli ve yabancı sanat hareketlerini tanıtmayı hedeflemiştir. Dergi, renkli röprodüksiyonları ve kaliteli baskılarıyla dikkat çekici bir yayın olmuştur. Amacı, sanatseverleri güncel sanat etkinlikleriyle buluşturmak ve dünya sanatında toplu bir görüş sağlamaktır. Yücel, iletişim aracılığıyla sanatın önemini vurgulayarak toplumsal farkındalık oluşturma çabası göstermiştir. Bu şekilde sanata ve kültüre değer verilmesi konusunda toplumu dönüştürme hedefi gütmüştür.

Tercüme Bürosu ilk toplantısını Ankara'da 28 Şubat 1940 tarihinde, Hasan-Âli Yücel'in başkanlığında yapmıştır. Yücel bu görevi daha dilimizin bile doğru dürüst yerleşmediği bir dönemde, bir yabancı dili iyi bilenler parmakla gösterilirken üstlenir. Toplantıdan kısa bir süre sonra, dünya edebiyatı klasiklerinin çevirisine başlanır ve 1946 yılı sonuna değin 496 eser Türkçe'ye çevrilir. İlk üç yılda yayımlanan 109 eserin 39'u Klasik Yunanca'dan, 38'i Fransızca'dan, 10'u Almanca'dan, 8'i İngilizce'den, 6'sı Latince'den, 5'i Şark ve İslam Klasiklerinden, ikisi Rusça'dan ve bir tanesi de İskandinav edebiyatındandır (Çıkar, 1998, s. 82-83)".

Yaptığı faaliyet: Tercüme Bürosu'nu kurmak ve klasik eserleri Türkçe'ye çevirtmek.

Dönüşümcü liderlik özelliği: İnovasyon ve risk alma.

Hasan Ali Yücel, dilin yerleşmediği bir dönemde, Tercüme Bürosu'nu kurarak klasik eserleri Türkçe'ye çevirtme girişiminde bulunmuştur. Yabancı dili iyi bilen kişilerin parmakla gösterildiği bir dönemde bu görevi üstlenerek inovatif bir adım atmıştır. Klasik eserlerin Türkçe'ye çevrilmesiyle kültürel bir dönüşüm sağlanması hedeflenmiştir. Bu faaliyetiyle Yücel, yenilikçi bir yaklaşım sergilemiş ve risk almıştır.

1937 yılında köyde hem eğitim işlerini görecektir, hem de tarımı tekniğine uygun bir şekilde köylüye öğretecek öğretmenlerin yetiştirilmesi için "Köy Öğitmenleri Yasası" çıkarıldı. Bu doğrultuda 1937-

1938 yılında İzmir-Kızılçullu ve Eskişehir Çiftelerde iki öğretmen okulu açıldı. Bu okulları yurt çapında yaygınlaştırmak amacıyla, 17 Nisan 1940'ta "Köy Enstitüleri Yasası" çıkarıldı. Bu tarihi izleyen yıllarda Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç'un öncülüğünde ülke genelinde ilkokuldan sonra beş yıllık bir öğretimin yapıldığı 21 enstitü kuruldu. (Erdoğan, 2002, s. 7)".

Yaptığı faaliyet: Köy Enstitüleri'nin kurulması ve yaygınlaştırılması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Toplumsal değişim ve öğrenme.

Hasan Ali Yücel, köyde eğitim işlerini görecektir öğretmenlerin yetiştirilmesi için Köy Eğitim Enstitüleri Yasası'nın çıkarılmasını sağlamıştır. Daha sonra Köy Enstitüleri Yasası'nın çıkarılmasıyla ülke genelinde ilkokuldan sonra beş yıllık bir öğretimin yapıldığı 21 enstitü kurulmuştur. Bu faaliyetleriyle Yücel, toplumsal değişimi ve öğrenmeyi teşvik etmiş, eğitim fırsatlarını kırsal kesimlere yaygınlaştırarak toplumun dönüşümüne katkıda bulunmuştur.

Hasan-Âli Yücel'in başkanlığında; 6 Haziran 1941'de Birinci Coğrafya Kongresi toplanır. Üç Komisyondan oluşan bu kongre, ilk, orta ve lise müfredat programları ile ders kitapları, coğrafya terimleri ve coğrafi isimlerin yazılması, Türkiye coğrafyasının ana hatları ve yerlerin adlandırılması üzerinde çalışmalar yapar (Çıkar, 1998). Söz konusu çalışmalar sonucunda coğrafya kitapları hazırlanır ve günümüzde de güncelleştirilen bu kitaplar okullarımızda okutulmaktadır.

Yaptığı faaliyet: Birinci Coğrafya Kongresi'nin toplanması ve coğrafya müfredatının yeniden düzenlenmesi.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Vizyonerlik ve değişim yönetimi.

Hasan Ali Yücel, Birinci Coğrafya Kongresi'ni başkanlığında toplatarak coğrafya müfredatı ve ders kitaplarının gözden geçirilmesini sağlamıştır. Bu kongre, coğrafya eğitiminde yapısal değişiklikler yapılmasını ve coğrafi terimlerin standartlaştırılmasını hedeflemiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda güncelleştirilen coğrafya kitapları okullarda kullanılmaya başlanmıştır. Yücel, vizyoner bir lider olarak eğitim sisteminde dönüşüm sağlama hedefiyle hareket etmiş ve değişimi yönetmiştir.

Yücel 1940'ta Ankara Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili Doçenti Tahsin Banguoğlu'nu Türkçenin kendi yapısına özgü bir gramer kitabı yazmakla görevlendirmiştir. Bu çalışma sonucu, "Ana Hatlarıyla Türk Grameri" adlı kitap 1940-41 ders yılında öğretmenlerin ve uzman kişilerin kullanımına, eleştiri ve önerilerine sunulur. Gramer Komisyonu eseri inceleyerek, okullarda okutulacak gramerlere temel olmak üzere kabul eder (Çıkar, 1998, s. 99)"

Yaptığı faaliyet: Türkçenin kendi yapısına uygun bir gramer kitabının hazırlanması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: İnovasyon ve bilgiye dayalı kararlar alma.

Hasan Ali Yücel, Ankara Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili Doçenti Tahsin Banguoğlu'nu Türkçenin özgün yapısına uygun bir gramer kitabı yazmakla görevlendirmiştir. Bu çalışma sonucunda ortaya çıkan "Ana Hatlarıyla Türk Grameri" kitabı, öğretmenler ve uzman kişiler tarafından incelenmiş ve okullarda kullanılan gramer kitaplarının temelini oluşturmuştur. Yücel, bilgiye dayalı olarak Türkçe dilbilgisinin yeniden ele alınmasını ve özgün bir yaklaşımın benimsenmesini sağlamıştır. Bu şekilde dil eğitiminde inovasyonu teşvik etmiş ve değişimi başlatmıştır.

"14 Kasım 1944 tarihinde yapılan toplantıda C.H.P Meclis Grubu, Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun dil açısından incelenmesi için bir komisyon kurulmasına karar verir. Bu komisyonun hazırladığı anayasa tasarısı 10 Ocak 1945 tarihinde kabul edilir ve böylece devlet dili Türkçeleştirilir (Çıkar, 1998, s. 102)".

Yaptığı faaliyet: Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun dil açısından incelenmesi ve Türkçeleştirilmesi.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Stratejik düşünme ve toplumsal dönüşüm.

Hasan Ali Yücel, CHP Meclis Grubu tarafından kurulan bir komisyon aracılığıyla Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun dil açısından incelenmesini sağlamıştır. Bu çalışma sonucunda anayasa tasarısının kabul edilmesiyle devlet dili Türkçeleştirilmiştir. Yücel, stratejik düşünme yeteneğiyle Türkçe'nin resmi dil olarak kullanılmasını ve toplumsal bir dönüşümün gerçekleşmesini hedeflemiştir.

“Yoğun kurul çalışmaları sonunda; İmla Kılavuzu 1941, Gramer Terimleri 1942, Coğrafya Terimleri 1942, Felsefe ve Gramer Terimleri 1942, Hukuk Lûgatı 1944, Türkçe Sözlük 1944 hazırlanarak basılır. Yine aynı yıllarda halk ağızları ile diğer Türk dilleri üzerine yapılan çalışmalar yoğunlaştırılır ve eski eserlerin taranmasıyla meydana getirilmiş olan “Tanıklarıyla Tarama Sözlüğünün” ilk ciltleri yayımlanır (Çıkar, 1998, s. 102-103)”.

Yaptığı faaliyet: Dil ve terim çalışmalarının yoğunlaştırılması ve sözlüklerin hazırlanması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Bilgiye erişim ve kültürel dönüşüm.

Hasan Ali Yücel, Türk Dil Kurumu tarafından dil ve terim çalışmalarının yoğunlaştırılmasını sağlamıştır. Bu çalışmalar sonucunda İmla Kılavuzu, Gramer Terimleri, Coğrafya Terimleri, Felsefe ve Gramer Terimleri, Hukuk Lûgatı, Türkçe Sözlük gibi kaynaklar hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Ayrıca, halk ağızları ve diğer Türk dilleri üzerine yapılan çalışmalarla "Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü"nün ilk ciltleri yayımlanmıştır. Yücel, bilgiye erişimi kolaylaştırarak dilin doğru kullanımını teşvik etmiş ve kültürel dönüşümün gerçekleşmesine katkıda bulunmuştur.

“Türk Dil Kurumunca hazırlanan bilim terimleri 1939 yılından başlamak üzere, bütün orta derecedeki okullarda kabul edilmiş ve Arapça terimlerin kullanılması yasaklanmıştır. Böylece yeni terimlerin derslerde her gün kullanılmak suretiyle dile girmesinin kolaylaştırılması amaçlanır. (Çıkar, 1998, s. 103)”.

Yaptığı faaliyet: Bilim terimlerinin Arapça yerine Türkçe olarak kullanılması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Dil politikalarında değişim ve dilin güçlendirilmesi. Hasan Ali Yücel, Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan bilim terimlerinin Arapça terimlerin yerine Türkçe olarak kullanılmasını sağlamıştır. Bu politika ile yeni terimlerin günlük derslerde kullanılarak dilin gelişimine ve dilbilgisinin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Yücel, dil politikalarında yapılan değişikliklerle Türkçe'nin güçlendirilmesini ve dilin kullanımının yaygınlaşmasını hedeflemiştir

Ayrıca okul kitaplarının basılması ve yurdun her köşesine aynı zamanda dağıtılabilmesi için bir teşkilat kurulur (Çıkar, 1998, s. 103)”.

Yaptığı faaliyet: Okul kitaplarının basılması ve dağıtımı için bir teşkilatın kurulması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Kaynaklara erişimi kolaylaştırma ve eşitlikçi bir eğitim sistemi oluşturma.

Hasan Ali Yücel, okul kitaplarının basılması ve tüm ülkeye dağıtılması için bir teşkilatın kurulmasını sağlamıştır. Bu çalışma, öğrencilerin kaynaklara eşit ve adil bir şekilde erişebilmesini hedeflemiştir. Kitaplarının ülkenin her köşesine dağıtılması, eğitimde fırsat eşitliğini artırmayı ve eğitim kaynaklarının yaygınlaşmasını sağlamayı amaçlamıştır. Yücel, kaynakların herkese ulaşılabilir olmasını sağlayarak eşitlikçi bir eğitim sistemi oluşturma vizyonu ile hareket etmiştir.

“1940 yılında yayımlanan “Ders Kitapları Düzeltme Kılavuzları” da ders kitaplarına verilen önemin bir göstergesidir (Çıkar, 1998, s. 104)”.

Yaptığı faaliyet: Ders kitaplarına verilen önemi vurgulayan "Ders Kitapları Düzeltme Kılavuzları"nın yayımlanması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Kalite ve standartları iyileştirme.

Hasan Ali Yücel, ders kitaplarının kalitesini ve standardını artırmak amacıyla "Ders Kitapları Düzeltme Kılavuzları"nın yayımlanmasını sağlamıştır. Bu kılavuzlar, ders kitaplarının içeriğinin düzeltilmesi, güncellenmesi ve öğretmenlerin değerlendirme ve önerilerine sunulması amacıyla hazırlanmıştır. Yücel, ders kitaplarının düzenlenmesi ve iyileştirilmesi yoluyla öğrencilerin kaliteli eğitim almasını ve eğitim standartlarının yükseltilmesini hedeflemiştir.

20 Mayıs 1940'ta Yücel tarafından, Devlet Konservatuvarının kuruluş yasası çıkarılır. Müzik ve Temsil olarak iki ana bölümden oluşan Devlet Konservatuvarı'nın amacı, Türkiye'de müzik, tiyatro, opera ve bale kültürünü ve sanatını işlemek ve yetenekli öğrenciler yetiştirmektir (Çıkar, 1998, s. 94)”.

Yaptığı faaliyet: Devlet Konservatuvarı'nın kurulması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Sanat ve kültür alanında dönüşüm ve yetenekli öğrencilerin yetiştirilmesi.

Hasan Ali Yücel, Devlet Konservatuvarı'nın kuruluş yasasının çıkarılmasını sağlamıştır. Bu konservatuvar, müzik ve temsil olmak üzere iki ana bölümden oluşmuş ve Türkiye'de müzik, tiyatro, opera ve bale kültürünü ve sanatını işlemeyi ve yetenekli öğrencilerin yetiştirilmesini amaçlamıştır. Yücel, sanat ve kültür alanında dönüşümü teşvik ederek, yetenekli gençlerin potansiyellerini geliştirmelerine ve sanat alanında ilerlemelerine olanak sağlamıştır.

“Bu dönemde ayrıca, ilk resmi ansiklopedi olan İnönü Ansiklopedisi için ön çalışmalar yapılır. Yabancı dilde yazılmış ansiklopediler incelendikten sonra 1941 yılı başlarında Ansiklopedi Bürosu kurulur. Büro “Larousse du Vingtième Siècle” ansiklopedisini örnek alarak proje çalışmasına girer ve 1943’den itibaren, 1951’den sonra adı Türk Ansiklopedisi olarak değiştirilen, İnönü Ansiklopedisinin ilk ciltlerini yayımlar

Yaptığı faaliyet: İnönü Ansiklopedisi'nin hazırlanması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Bilgiye erişimi kolaylaştırma ve kaynak oluşturma.

Hasan Ali Yücel, İnönü Ansiklopedisi'nin hazırlanması için çalışmalara öncülük etmiştir. Bu projede, yabancı dilde yazılmış ansiklopediler incelenerek Türk Ansiklopedisi'nin temelleri atılmıştır. Ansiklopedi Bürosu kurularak proje çalışmalarına başlanmış ve ansiklopedinin ilk ciltleri yayımlanmıştır. Yücel, bilgiye erişimi kolaylaştırmayı ve kaynak oluşturmaya hedefleyerek Türkiye'de geniş kapsamlı bir ansiklopedinin hazırlanmasını sağlamıştır.

Mesleki eğitim alanında Cumhuriyet’in ilk önemli kararı, 1927 yılında meslek okullarını yönlendirme, geliştirme ve denetleme görevlerinin il ve belediye idarelerinden alınarak bir yasayla Maarif Vekâletine verilmesidir. 1933 yılında, meslek okullarının işlerini yürütmek üzere Maarif Vekilliği bünyesinde Mesleki ve Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü kurulur. 1941 yılında meslek okullarının nerelerde açılacağı, okullarda hangi meslek dallarının bulunacağı ve akşam okulları ile gezici köy kursları hakkında ayrıntılı bilgiler içeren bir uygulama planı

hazırlanır. Mesleki ve teknik okullarının yurt düzeyine yaygınlaştırılmasında ve mevcut okulların takım, makine ve malzemelerinin günün koşullarına göre yenilenmesinde en büyük katkısı olan kanunlardan biri 14 Ağustos 1942 tarihinde kabul edilen 4304 numaralı Mesleki ve Teknik Okullarının Açılması ve Mevcutlarının Büyütülmesi Hakkındaki Kanun'dur.

Yaptığı faaliyet: Mesleki ve teknik eğitimde düzenlemeler ve okulların yaygınlaştırılması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Mesleki eğitimin geliştirilmesi ve yenilikçi uygulamaların başlatılması.

Hasan Ali Yücel, mesleki ve teknik eğitim alanında önemli düzenlemeler yapmış ve okulların yaygınlaşmasına katkıda bulunmuştur. Maarif Vekilliği bünyesinde Mesleki ve Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'nün kurulması, meslek okullarının açılması ve mevcut okulların yenilenmesi hakkında ayrıntılı bilgiler içeren bir uygulama planının hazırlanması bu düzenlemelerden bazılarıdır. Yücel, mesleki eğitimi destekleyerek öğrencilere mesleki beceriler kazandırılmasını ve iş dünyasının ihtiyaçlarına yönelik eğitim programlarının uygulanmasını sağlamıştır. Ayrıca, okulların donanımının yenilenmesi ve modern araç-gereçlerle desteklenmesi yoluyla yenilikçi uygulamaların başlatılmasını hedeflemiştir.

"22 Ekim 1933 günü Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur. 29 Mayıs 1942'de Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Maarif Vekâletine bağlanır (Çıkar, 1998, s. 107)".

Yaptığı faaliyet: Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün kurulması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Eğitimde yenilikçi yaklaşımların benimsenmesi ve sporun gençlik eğitimindeki önemini vurgulanması.

Hasan Ali Yücel, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün kurulmasını sağlamıştır. Bu faaliyetiyle, dönüşümcü liderlik özelliği sergilemiştir. Yücel, eğitim sisteminde yenilikçi yaklaşımları benimsemiş ve gençlik eğitiminde sporun önemini vurgulamıştır. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün oluşturulması, beden eğitimi ve sporun okullarda daha fazla yer almasını sağlamış ve öğrencilerin fiziksel ve ruhsal gelişimine katkıda

bulunmuştur. Yücel, gençliğin sağlıklı ve dengeli bir şekilde yetişmesi için beden eğitimi ve sporun gerekliliğini vurgulayarak eğitimde dönüşüm sağlamıştır.

"Gençliğin eğitiminde sporunda önemini vurgulayan Yücel, 18 Şubat 1946'da Beden Eğitimi ve Spor Şûrasını toplar. 24 Şubat 1946 tarihine kadar süren Şûra'ya beden eğitimi ve sporda ana prensipleri gözden geçirmek, eksiklikleri belirlemek ve yeni bir program hazırlamak üzere doktorlar, subaylar, sosyologlar, eğitimciler, sporcular, dernek başkanları, mimarlar, spor yazarları ve gazeteciler katılırlar. Şûra'da incelenen konuları şöyle özetleyebiliriz (Çıkar, 1998, s. 107-108) :"

"Yaptığı faaliyet: Beden Eğitimi ve Spor Şûrası'nın toplanması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Ana prensipleri gözden geçirme, eksiklikleri belirleme ve yeni bir program hazırlama.

Hasan Ali Yücel, Beden Eğitimi ve Spor Şûrası'nın toplanmasını sağlamıştır. Bu faaliyetiyle, dönüşümcü liderlik özelliği sergilemiştir. Şûra, beden eğitimi ve sporun ana prensiplerini gözden geçirme, eksiklikleri belirleme ve yeni bir program hazırlama amacıyla düzenlenmiştir. Yücel, farklı alanlardan uzmanları bir araya getirerek geniş kapsamlı bir değerlendirme ve planlama süreci başlatmıştır. Bu çalışma, beden eğitimi ve sporun eğitim sistemi içinde daha etkin ve verimli bir şekilde yer almasını sağlamış ve gençlerin fiziksel aktiviteye yönlendirilmesi için yenilikçi adımlar atılmıştır. Yücel, sportif faaliyetlerin eğitimdeki rolünü vurgulayarak dönüşüm sağlamış ve gençlerin sağlıklı yaşam alışkanlıklarını benimsemelerini teşvik etmiştir."

"İkinci Milli Eğitim Şurası 15-23 Şubat 1943 tarihleri arasında Ankara'da Başbakan Şükrü Saraçoğlu ve Milli Eğitim Bakanı Hasan-Âli Yücel'in açılış konuşmaları ile başlayarak sekiz günlük çalışmayı içermektedir"

"Hasan Ali Yücel, İkinci Milli Eğitim Şurası'nın düzenlenmesini sağlamış ve bu şurada bir dizi önemli konunun ele alınmasını sağlamıştır. Bu faaliyetiyle, dönüşümcü liderlik özelliği sergilemiştir. Şura, eğitim sisteminde dönüşüm sağlamak ve iyileştirmeler yapmak amacıyla düzenlenmiş bir toplantıdır.

Yücel, şuranın ana konularını ahlak eğitimi, anadil çalışmalarının verimliliği ve Türklük eğitimi olarak belirlemiştir. Ahlak eğitimi konusunda, okullarda ahlaki değerlerin geliştirilmesi ve toplumsal ilkelerin belirlenmesi hedeflenmiştir. Anadil çalışmalarının verimliliği için Türkçe öğretimine yönelik tedbirlerin belirlenmesi ve yazma öğretiminin daha etkili hale getirilmesi planlanmıştır. Türklük eğitimi konusunda ise tarih öğretiminin metot ve araçlarının incelenmesi ve tarih kitaplarının hazırlanmasında bilimsel ve pedagojik prensiplerin dikkate alınması hedeflenmiştir.

Bu faaliyetleriyle Yücel, eğitim sisteminde dönüşüm sağlamak için katılımcı bir yaklaşım benimsemiş ve çeşitli uzmanların görüşlerini toplamıştır. İkinci Milli Eğitim Şurası'nın sonuçları doğrultusunda raporlar yayımlanmış ve alınan kararlar uygulamaya konulmuştur. Bu raporlar günümüzde hala referans alınan kaynaklar olarak kullanılmaktadır.

Yücel'in dönüşümcü liderlik özelliği, eğitim sisteminde değişim yapma iradesi ve vizyonu ile kendini göstermektedir. Şura toplantısı, çeşitli konuların tartışılması ve raporların oluşturulmasıyla birlikte, eğitimde iyileştirmeler yapılması için bir yol haritası belirlemiştir. Yücel, eğitimde dönüşüm sağlamak için paydaşların katılımını teşvik etmiş ve çeşitli uzmanlardan görüş ve önerileri toplamıştır. Bu şekilde, eğitim sisteminde gerçekleşen değişiklikler daha geniş bir perspektifle ve uzmanlık alanlarından gelen katkılarla şekillendirilmiştir. Bu liderlik yaklaşımı, Türk eğitim sisteminde önemli reformlara yol açmış ve günümüzde hala etkisini sürdüren kararların alınmasına katkıda bulunmuştur."

"1939'da Halkevlerinde, Tarih ve Müze Kolu denen bölümler açılır ve tarih, sanat eseri ve müze zevki yaratmak ve halkı aydınlatmak amacıyla bu kollarda görev yapanlar tarafından kılavuz kitaplar hazırlanır (Çıkar, 1998, s. 110)".

Yaptığı faaliyet: Halkevlerinde Tarih ve Müze Kolu'nun açılması ve kılavuz kitapların hazırlanması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Kültürel farkındalığı artırma ve halkı aydınlatma.

Hasan Ali Yücel, Halkevlerinde Tarih ve Müze Kolu'nun açılmasını ve kılavuz kitapların hazırlanmasını sağlamıştır. Bu faaliyetiyle, dönüşümcü liderlik özelliği sergilemiştir. Yücel, kültürel farkındalığı artırma ve halkı aydınlatma amacıyla tarih, sanat

eseri ve müze zevkini yaratmaya yönelik adımlar atmıştır. Halkevleri aracılığıyla halka erişim sağlayarak tarih ve müze konularında eğitici materyaller sunmuş ve halkın kültürel bilincini geliştirmeyi hedeflemiştir. Yücel, kültürel mirasın korunması ve tanıtılmasının önemini vurgulayarak toplumun geniş kesimlerinin kültürel alanda dönüşümünü sağlamıştır."

"1944 yılında Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü kurulur. Aynı yıl içerisinde, Yücel'in başkanlığında İstanbul'un Fethi'nin 500'üncü Yıldönümü Hazırlık Heyeti oluşturularak, tören ve şenlikler bir programa bağlanır. "

Hasan Ali Yücel, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün kurulması

Bu faaliyetleriyle, dönüşümcü liderlik özelliği sergilemiştir.

Yücel, kültürel mirasın korunması ve tanıtılmasını amaçlayarak büyük organizasyonlar düzenlemiştir. Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün kurulması, kültürel mirasın korunması ve müzecilik faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamıştır. İstanbul'un Fethi'nin 500. Yıldönümü Hazırlık Heyeti ise tarihi olayları kutlama ve tanıtma amacıyla oluşturulmuştur. Bu organizasyonlar, kültürel etkinliklerin düzenlenmesi ve toplumun tarih ve sanatla daha fazla temas etmesi için bir fırsat yaratmıştır. Yücel, kültürel mirasa verdiği değeri vurgulayarak toplumda kültürel bilinci artırmış ve kültürel dönüşümü desteklemiştir.

Üniversiteleri dünü tespit eden, bugünü gören ve geleceği yaratan bilgi kuşağı olarak (Yücel, 1998b) tanımlayan Yücel'in bakanlık yaptığı dönemde, Ankara Fen Fakültesi (1943), İstanbul Teknik Üniversitesi (1944) ve Ankara Tıp Fakültesi (1945) kurulur. Dört yıl süren bir hazırlıktan sonra 13 Haziran 1946'da 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu çıkarılır.

Yaptığı faaliyet: Ankara Fen Fakültesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Ankara Tıp Fakültesi'nin kurulması.

Dönüşümcü liderlik özelliği: Üniversite eğitiminde yeniliklerin gerçekleştirilmesi ve bilgi kuşağının oluşturulması.

“28 Aralık 1938 ile 29 Mayıs 1945 yılları arasında altı defa hükümet kuruldu. Kurulan hükümetlerde Yücel aralıksız, hepsinde Milli Eğitim Bakanı olarak görev aldı. Yücel’in siyasal yaşamını üç dönemde incelemek mümkündür. Birincisi Atatürk’ün sağlığındaki dönem, 1935-1938 arası, ikincisi bakanlığı dönemi, üçüncüsü ise bakanlıktan ayrıldıktan sonra 1946-1950 arasındaki dönemdir (Sönmez, 2000, s. 103)”.

Hasan Ali Yücel, Ankara Fen Fakültesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Ankara Tıp Fakültesi'nin kurulmasını sağlamıştır. Bu faaliyetiyle, dönüştürücü liderlik özelliği sergilemiştir. Yücel, üniversite eğitiminde yenilikçi yaklaşımları benimsemiş ve bilgi kuşağının oluşturulmasını hedeflemiştir. Yeni üniversitelerin kurulması, bilimsel araştırma ve geliştirme alanında önemli adımlar atılmasını sağlamıştır. Yücel, üniversitelerin toplumun dününü tespit etmesi, bugünü görmesi ve geleceği yaratması gerektiğini vurgulayarak eğitim sisteminde dönüşüm sağlamış ve bilgi temelli bir toplumun oluşumuna katkıda bulunmuştur.

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

4.1. SONUÇ, TARTIŞMA

Liderlik olgusu tarihin ilk devirlerinden itibaren hayatın değişip şekillenmesine bağlı olarak belirli değişim ve gelişimlere sahip olagelmıştır. Tarihsel süreç içerisinde değişik liderlik normları ortaya çıkmıştır. Bu, kimi zaman toplumsal değişime bağlı olduğu gibi kimi zaman da coğrafya temelli, din eksenli değişime bağlı olmuştur. Liderler içinden çıktıkları toplumda sivrilen, ön planda yer alan, toplum içerisinde iyi-kötü bir yönetim sürecine aday olan kişilerdir. Lider denildiğinde akla gelen en önemli kavram hiç kuşkusuz karizma olgusudur. Toplumdaki bireyler takipçisi olduğu kişilerin karizmatik özelliklerine bağlanmakta ve liderin her davranış-tutumu takipçiler için bir örnek teşkil etmektedir. Buradan yola çıkıldığında lideri, içinden çıktığı yapıyı belirlemiş olduğu amaç ve hedefler için etkileyen, yönlendiren ve yöneten kişidir diye tanımlayabiliriz. Bu ve buna benzer şekillerde tarihsel süreç içerisinde birçok liderlik tanımına yer verilmiştir, fakat liderliğin kesin ve net bir tanımı yapılamamıştır.

Hasan Ali Yücel döneminde, ortaöğretim politikasının esasları Atatürk döneminde şekillenen eğitim politikasına uygun olarak yeniden belirlenmiş ve ortaöğretimin yaygınlaştırılmasına çalışılmıştır. Yücel döneminde, ortaöğretimde nitelik ve nicelik açısından gelişmeler görülmektedir. Ders müfredatları, evrensel gelişmeler göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmiş ve ders kitaplarında standardizasyon sağlanmıştır.

Mesleki teknik öğretim okulları hızlı bir şekilde çoğaltılarak mevcutları arttırılmış ve yurt geneline yayılmıştır. Okulların tarım, makine ve malzemeleri günün koşullarına göre yenilenmiştir. Ayrıca, 1941 yılında Maarif Vekilliği Merkez Örgütü yeniden düzenlenmiş ve bakanlık içinde Genel Eğitim Müsteşarlığı ve Mesleki Teknik Öğretim Müsteşarlığı olmak üzere iki müsteşarlık oluşturulmuştur.

Hasan Ali Yücel'in göreve başladığı dönemde 19 olan yüksek öğretim kurumlarının sayısı, görevden ayrıldığında 31'e yükselmiştir. Yücel döneminde, 12 yeni yükseköğretim kurumu (fakülte ve yüksek okul) açılmış ve öğretime başlamıştır. Hasan Ali Yücel döneminde, Ankara Üniversitesi'nin kuruluşunu sağlayan ve diğer üniversitelerin bir çatı altında toplanmasını sağlayan 12.06.1946 tarih ve 4936 sayılı kanun, Üniversiteler Kanunu çıkarılmıştır.

Hasan Ali Yücel tarafından Cumhuriyet döneminde bir ilk olan eğitim şuraları düzenlenmiştir. Bu şuralarda eğitim-öğretim sorunları ve öneriler ülkedeki eğitimciler ve düşün adamları tarafından ayrıntılıca ele alınmıştır.

Hasan Ali Yücel, bakanlığı döneminde Türk dilinin Türkçeleştirilmesi ve özleşmesi çalışmalarına hız vermiştir. Hasan Ali Yücel, dilin Türkçeleştirilmesi ve bilim dilinin ortak bir dilde birleştirilmesi amacı ile birbirini izleyen Coğrafya Kongresi ve Gramer Komisyonu toplantılarını düzenlemiştir.

Etkin bir hümanizmacı olan Hasan Ali Yücel, hümanizm konusuna konuşmalarında sık sık yer vermiş ve Türk hümanizmini yaratmaya çalışmıştır. Yücel döneminde çeviri alanında büyük bir ilerleme kaydedilerek daha önce görülmemiş bir çeviri faaliyetine girilmiştir. 1941 yılında başlayan çeviri çalışmaları ile 1946 yılına gelindiğinde yaklaşık 500 klasik eserin Türkçeye kazandırıldığı görülmektedir. Hasan Ali Yücel döneminde İslam ve İnönü ansiklopedileri ve çeşitli alanda dergilerin yayınlanmasına başlanmıştır. Öngörü sahibi olan dönüşümcü liderler, kişileri mevcut kurallara uyum sağlamaları için ikna etme kabiliyetlerini kullanarak gerekli olan koşulları oluştururlar. Ayrıca iyi bir gelecek planlarlar. Yönettikleri insanları, doğal bir gelişim süreci içerisinde saygı, güven ve bağlılık göstermeleri konusunda özendirirler. Astlarına yönelik, gerçek anlamda özen, dikkat ve ilgi gösterirler. Dönüşümcü liderler doğru olan ne ise onu yaparlar, öngörü sahibi kişilerdir ve örgütsel değerleri geliştirmeye son derece önem gösterirler.

Dönüşümcü lider olan insanlar örgütün değişme eğilimini tanır. Bu lider geleceği düşünür, tasarlar, bir vizyon geliştirir ve geliştirdiği vizyonu iş görenlere ya da başka bir ifadeyle örgüt çalışanlarına iletir. Ayrıca vizyona ulaşma konusunda astları yani örgüt üyelerini yüreklendirir ve en iyi şekilde güdüler. Dönüşümcü lider denen insanların üç önemli görevi vardır.

- Mevcut gereksinimleri analiz eder ve analizinin neticesinde yeniden canlandırır.
- Değişimi Kurumsallaştırır.
- Yeni bir vizyon ortaya koyar

Dönüşümcü liderler örgüt çalışanlarını veya takipçilerini, onların tüm kabiliyet ve becerilerini ortaya çıkararak ve kendilerine olan güvenlerini çıkarabildiği en üst seviyeye kadar izleyicilerinden normal olarak beklenenden ve arzulanandan çok daha iyi ve fazla sonuç almayı hedefleyerek onları güdülerler. Duruma devletler açısından bakıldığında yönettiği ülkenin makûs tarihini yapmış olduğu reformlarla değiştiren Hasan Ali Yücel'in bir dönüşümcü liderde olması gereken bütün özelliklere sahip olduğu görülmektedir. Hasan Ali Yücel için dönüşümcü bir liderdir ifadesi yanlış bir ifade olmaz

Hasan Ali Yücel'in Dönüşümcü Liderliğinin temel özellikleri:

- Ortak bir vizyon oluşturma
- Kararlı ve cesur olma
- Paylaşım ve duygusal dayanıklılık
- Etkili iletişim ve güdüleme becerisi
- Risk alma, güvenilirlik ve özgüven sahibi olma
- Değişimin temsilcisi olma
- Takım çalışması

Görüldüğü gibi Yücel eğitimin her alanında, Atatürk'ün çizdiği yolda ilerleyerek, evrensel değerleri takip ederek reformlar gerçekleştirmiştir. Eğitim ve kültür hayatımızdaki köklü değişikliklerin temelinde Hasan Ali Yücel'i görmekteyiz. Aydınlanmacı bir kişilik, devlet adamı, eğitimci, kültür adamı ve edebiyatçı kimlikleri ile karşımıza çıkan Hasan Ali Yücel, Türk toplumuna önderlik etmiş ve örnek olmuş bir şahsiyet ve dönüşümcü bir liderdir.

25-26 Kasım 1995 tarihlerinde Paris'te toplanan UNESCO Genel Konferansı'nda, doğumunun yüzüncü yıldönümü olması nedeni ile 1997 yılı Hasan Ali Yücel yılı ilan edilmiştir. Son yıllarda Hasan Ali Yücel ile ilgili düzenlenen sempozyum, panel ve bildirilerin sayısının arttığı görülmektedir. Eğitim ve kültür hayatımıza katkılarının ve çeşitli yönleri ile Hasan Ali Yücel'in ele alındığı bu çalışmaların artması, yeni çalışmaların önünü açacak ve aydın ve örnek bir kişiliğin kuşaklar boyunca yaşatılması sağlanacaktır.

5. KAYNAKÇA

Alkın, C. ve Ünsar, S. (2007). Liderlik Özellikleri ve Davranışlarının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 9 (3), 75-94.

Andican, A. (1998). "100. Doğum Yıldönümünde Hasan Ali Yücel Paneli Açış Konuşması". 100. Doğum Yıldönümünde Hasan Ali Yücel Paneli. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Argon, T. (2004). İlköğretim Kurumlarındaki Yöneticilerin Liderlik ve Yöneticilik Özelliklerine İlişkin Görüşleri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4 (7), 81-98.

Arıkan, Z. (1998). "Hasan Ali Yücel ve Tarih Bilinci". (Doğumunun 100. Yıldönümünde Hasan Ali Yücel Sempozyumu, 16-17 Aralık 1997), Bildiriler, İZÜNİDERJ Yayınları, İzmir 1998, 25-44.

Arslantaş, C.C. ve Pekdemir, I. (2007). Dönüşümcü Liderlik, Örgütsel Vatandaşlık Davranışı ve Örgütsel Adalet Arasındaki İlişkileri Belirlemeye Yönelik Görgül Bir Araştırma. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7 (1), 261-286.

Aykan, E. (2004). Kayseri’de Faaliyet Gösteren Girişimcilerin Liderlik Özellikleri. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2 (17), 213-224.

Aysal, N. (2005). “Anadolu’da Aydınlanma Hareketinin Doğuşu: Köy Enstitüleri”. Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, 35-36, 267-282.

Bakan, İ. (2008). “Örgüt Kültürü” ve “Liderlik” Türlerine İlişkin Algılamalar ile Yöneticilerin Demografik Özellikleri Arasındaki İlişki: Bir Alan Araştırması. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8 (14), 13-40.

Bakan, İ. (2009). Liderlik Tarzları ile Örgüt Kültürü Türleri Arasındaki İlişkiler: Bir Alan Çalışması. TISK Akademi Dergisi, 4 (7), 139-172.

Başaran, M. (1997b). 1940 Aydınlanmacılığı ve Hasan Ali Döneminde Lise. Danabaş, A. E. ve Budak, A. (Ed.). Hasan Ali Yücel Günleri içinde (s.41-48). Ankara: Edebiyatçılar Derneği Yayınları.

Başaran, M. (2010). Büyük Aydınlanmacı Öğretmenim Hasan Ali Yücel. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Binbaşıoğlu, C. (1993). Çağdaş Eğitim ve Köy Enstitüleri. Tarihsel Bir Çerçeve. İzmir: Dikili Belediyesi Kültür Yayınları.

Bolat, T. ve Seymen, O. A. (2003). Örgütlerde İş Etiğinin Yerleştirilmesinde “Dönüşümcü Liderlik Tarzı”nın Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6 (9), 59-85.

Boybeyi, S. (1998). Hasan Ali Yücel’in Biyografisi. Boybeyi, S. (Ed.). 100.Doğum Yıldönümünde Hasan Ali Yücel içinde (s. 151-159). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Buluç, B. (1998). Bilgi Çağı ve Örgütsel Liderlik. Yeni Türkiye Dergisi, 4 (20), 1205-1213.

Candoğan, G. (1994). “Köy Enstitüleri Sisteminde Öğrencilerin Yönetime Katılması”. Abece Dergisi, 92, 26-27.

Coşkun, A. (2010). Hasan Ali Yücel Aydınlanma Devrimcisi. İstanbul : Cumhuriyet Kitapları.

Çıkar, M. (1997). Hasan Ali Yücel ve Türk Kültür Reformu. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Minpa Matbaacılık T.c. Ltd. Şti.

Doğan, S. (2007). Vizyona Dayalı Liderlik (2. Baskı). İstanbul: Kare Yayınları.

Eraslan, L. (2004). Liderlik Olgusunun Tarihsel Evrimi, Temel Kavramlar ve Yeni Liderlik Paradigmasının Analizi. Milli Eğitim Dergisi, Ankara.

Eren Gümüştakin, G. ve Emet, C. (2007). Güçlendirme Algılarındaki Değişim Örgütsel Kültür ve Bağlılık Üzerinde Etkileşimi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (17), 90-116.

Kaynardağ, A. (1997). Yücel Döneminde Devlet Yayınlarında Felsefe Çevirileri. Hasan Ali Yücel Anma Kitabı, Ekinler ve Zamanlar Kavşağı içinde (s.7-16). İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Basın Yayını.

Leblebici, D.N. (2008). 21. Yüzyılın Liderlik Anlayışına Bakış. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 32 (1), 61-72.

- Oğuzkan, F. (1993). Hasan Ali Yücel'in Hayatı ve Hizmetleri. Hasan Ali Yücel Anma Toplantısı içinde (s.3-12). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Ortaş, İ. (2005). "Ülkemizi Kaçırdığı En Büyük Eğitim Proesi: Köy Enstitüleri". Pivolka Dergisi, 4(17) , 3-5.
- Özdemir, O. (2008). "Köy Enstitüleri ve Yeni Ortaçağın Eğitim Sorunu". Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(1), 46-54.
- Özer, M. A. (2008). 21. Yüzyılda Yönetim ve Yöneticiler (1. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sayar, A. G. (2007). Hasan Ali Yücel'in Tasavvufi Dünyası ve Mevleviliği. İstanbul : Ötüken Neşriyat
- Serinkan, C. (Ed.) (2008). Liderlik ve Motivasyon Geleneksel ve Güncel Yaklaşımlar (1. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sökmen, A. ve Boylu, Y. (2009). Yol Amaç Modeli Kapsamında Önderlik Davranışlarının İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma. urnal of Yaşar University, 4 (15), 2381-2402.
- Sönmez, Ş. (2000). Eğitim ve Siyasette Hasan Ali Yücel. Ankara: T.C.Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Şeren, M. (2008). "Köye Öğretmen Yetiştirme Yönüyle Köy Enstitüleri". Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(1), 203-226.
- Tunç, A. Z. (2009). "Köy Enstitülerinde Sanat Eğitimi Ve Dönemin Yöneticilerinin Sanata Yaklaşımları". Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, (11), 99-107.
- Uluğbay, H. (1998). M.E.B. Hikmet Uluğbay'ın Açış Konuşmaları. Boybeyi, S. (Ed.). 100.Doğum Yıldönümünde Hasan Ali Yücel içinde (s. 151-159). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları
- Uluköse, G. (2008). Hasan Ali Yücel. İstanbul: Kastaş Yayınevi.
- Unat, F. R. (1961). "Hasan Ali Yücel". Belleten Dergisi, XXV (98), 291-306.
- Ülkü, C. (2008). "Sanat Eğitimi, Sanat ve Köy Enstitüleri". Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(1), 34-45.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2003.
- Yücel, H. A. (1998). Geçtiğim Günlerden. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Yücel, H. A. (1998). Pazartesi Konuşmaları. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Yücel, H. A.(1994). Türkiye'de Orta Öğretim, Hasan Ali Yücel Külliyesi III. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi.